

URED ZA
SUZBIJANJE
ZLOUPORABE
DROGA

IZVJEŠĆE USZD O RADU

2013.

Izvješće Ureda za suzbijanje zlouporabe droga (USZD) o provedenim aktivnostima u 2013. godini. Izvješće sadrži sve aktivnosti provedene po područjima sukladno Nacionalnoj strategiji suzbijanja zlouporabe droga (2012.-2017.) i Akcijskom planu suzbijanja zlouporabe droga (2012.-2014.) kao i Provedbenog programa Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2013.

IZVJEŠĆE USZD O RADU

2013.

UVOD

Sukladno Uredbi o Uredu za suzbijanje zlouporabe droga (Ured; USZD), Ured sustavno prati pojave, razmatra pitanja i obavlja stručne, analitičke, savjetodavne i druge poslove vezane uz suzbijanje zlouporabe droga, primjenu Zakona o suzbijanju zlouporabe droga, provedbu Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga (u dalnjem tekstu: Nacionalna strategija) i akcijskih planova suzbijanja zlouporabe droga (u dalnjem tekstu: akcijski planovi) o čemu jednom godišnje podnosi izvješće Vladi Republike Hrvatske.

Za potrebe zadnjeg takvog izvješća, Ured (USZD) je prikupio podatke i izradio godišnje Izvješće o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj (za 2012. godinu), a isto se dostavlja Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru na usvajanje. Osim za nacionalne potrebe, isto se izrađuje i za potrebe Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA), sukladno standardiziranim obrascima. Na 118. sjednici održanoj dana 03. listopada 2013., Vlada Republike Hrvatske usvojila je godišnje izvješće.

U okviru spomenutog Izvješća među inima navedene su i aktivnosti provedene od strane Ureda, a u 2012. Ured je po prvi puta izradio samostalni Pregled godišnjih aktivnosti. U prvom dijelu ovog, drugog po redu Izvješća o radu (Pregleda godišnjih aktivnosti) USZD-a (2013.), opisani su poslovi koje Ured obavlja, organizacijska struktura Ureda te institucionalni okvir suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj.

Drugi dio Pregleda godišnjih aktivnosti za 2013. godinu posvećen je aktivnostima u području suzbijanja zlouporabe droga koje su provedene od strane Ureda ili u kojima je Ured sudjelovao, prikazanim po pojedinim područjima.

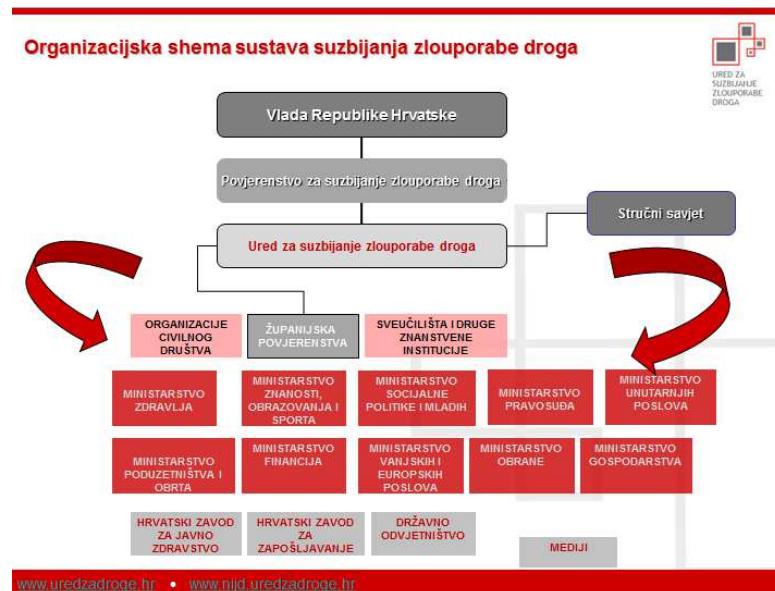
Sadržaj

Institucionalni okvir	3
Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH	3
Ured za suzbijanje zlouporabe droga	3
Stručni savjet Ureda za suzbijanje zlouporabe droga	6
Smanjenje potražnje	
1.1. Prevencija ovisnosti djece i mladih (univerzalna, selektivna i indicirana) i prevencija ovisnosti na razini lokalne zajednice	6
1.2. Prevencija ovisnosti na radnom mjestu	9
1.3. Lječenje i psihosocijalni tretman uključujući mjere tretmana ovisnika u sklopu kaznenog sustava	10
1.4. Smanjenje šteta	11
1.5. Resocijalizacija i društvena reintegracija ovisnika.	12
Smanjenje ponude droga	
2.3. Kaznena politika u području droga	14
3. Edukacija	15
4. Nacionalni informacijski sustav	17
4.1. Praćenje	18
4.2. Istraživanja	18
4.3. Evaluacija	19
5. Koordinacija	20
6. Međunarodna suradnja	21
7. Finansijska sredstva za provedbu Akcijskog plana	23
Kontakti	24

Institucionalni okvir

Na nacionalnoj razini institucionalni okvir suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj čine Povjerenstvo Vlade RH za suzbijanje zlouporabe droga, Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH te nadležna ministarstva i državne ustanove i to: Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo financija, Ministarstvo obrane, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Hrvatski zavod za zapošljavanje i druge stručne i znanstvene institucije. Pri Uredu za suzbijanje zlouporabe droga, kao stručno tijelo, djeluje i Stručni savjet kojeg čine stručnjaci za područje prevencije i suzbijanja zlouporabe droga s zadaćom pružanja stručne pomoći Uredu pri odlučivanju o svim pitanjima suzbijanja zlouporabe droga.

Slika 1. Organizacijska shema sustava suzbijanje zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj

Na županijskoj razini institucionalni okvir za suzbijanje zlouporabe droga čine: županijska povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga, Službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko lijeчењe ovisnosti županijskih zavoda za javno zdravstvo, bolnice - odjeli za liječenje ovisnosti, centri za socijalnu skrb, područne službe zavoda za zapošljavanje, nevladine organizacije (udruge i terapijske zajednice), županijski uredi za društvene djelatnosti (zdravstvo, školstvo, socijalnu skrb i drugo), odgojno-obrazovne ustanove, obiteljske i vjerske ustanove, savjetovališta crvenog križa, državno odvjetništvo, sudstvo i policija.

Nacionalnom strategijom suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2017. godinu i Nacionalnim akcijskim planom suzbijanja zlouporabe droge (2012.-2014.) precizno su utvrđene zadaće pojedinih ministarstava i tijela državne uprave, te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nevladinih organizacija i drugih subjekata u provedbi programa smanjenja potražnje i smanjenja ponude droga, ali i u području koordinacije, praćenja i evaluacije provedbe Nacionalne strategije.

POVJERENSTVO ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE DROGA

Zakonom o suzbijanju zlouporabe droga definirano je osnivanje Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga i to radi sustavnog praćenja pojave, razmatranja pitanja i obavljanja drugih poslova u svezi s primjenom Zakona o suzbijanju zlouporabe droga i provedbom Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga.

Tako je na temelju članka 7. Zakona o suzbijanju zlouporabe droga (Narodne novine, br. 107/2001, 87/2002, 163/2003, 141/2004, 40/2007, 149/2009 i 84/2011) i članka 24. stavaka 1. i 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011), Vlada Republike Hrvatske na 11. sjednici održanoj 23. veljače 2012. donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga.

Osnovna zadaća Povjerenstva je koordinacija aktivnosti ministarstava i drugih subjekata uključenih u program suzbijanja zlouporabe droga, od prevencije do resocijalizacije, kao i usvajanje godišnjih programa nadležnih ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave. Povjerenstvo donosi opće i posebne programe mjera za suzbijanje zlouporabe droga koje provode ministarstva, i to programe prevencije za djecu predškolske dobi, učenike osnovnih i srednjih škola i studente visokih učilišta; programe za liječenje i odvikavanje od ovisnosti; programe za skrb o ovisnicima; programe resocijalizacije ovisnika; programe za pripadnike Oružanih snaga Republike Hrvatske i hrvatskih branitelja; programe za osobe u pritvoru, osobe u istražnom zatvoru i osobe na izdržavanju kazne zatvora; druge posebne programe za nadležna ministarstva, središnja tijela državne uprave i druga javnopravna tijela.

U rad Povjerenstva mogu se uključiti i vanjski stručnjaci koji nisu članovi Povjerenstva ukoliko za to postoji potreba, a radi davanja stručnih obrazloženja, prijedloga i mišljenja o pojedinim specifičnim pitanjima i temama iz područja suzbijanja zlouporabe droga. Stručne, administrativne i tehničke poslove za Povjerenstvo obavlja Ured za suzbijanje zlouporabe droga.

U 2013. održane su dvije sjednice (21. veljače i 17. rujna) Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH na kojima je raspravljano o Prijedlogu Provedbenog programa Nacionalnog Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2013., rezultatima istraživanja *Kvantitativno određivanje odabranih urinarnih biomarkera ilegalnih droga u otpadnoj vodi grada Zagreba*, Nacrtu Izvješća o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2012. godinu, rezultatima Istraživačkog projekta Pompidou Grupe Vijeća Europe „Pokazatelji koherentnosti politika ovisnosti o drogama, alkoholu, duhanu i kocki u Republici Hrvatskoj“ i drugim aktualnim temama, a Ured je pratio izvršenje usvojenih zaključaka.

URED ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE DROGA

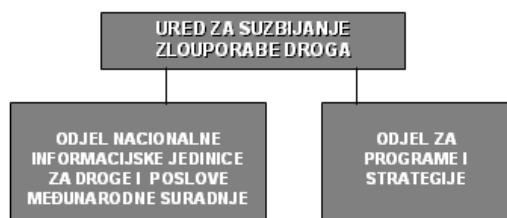
Ured za suzbijanje zlouporabe droga je stručna služba Vlade Republike Hrvatske zadužena za praćenje pojave droga i obavljanje stručnih, analitičkih, savjetodavnih i drugih poslova vezanih uz suzbijanje zlouporabe droga i provedbu Nacionalne strategije i Akcijskih planova. Ured predlaže mјere u svrhu otklanjanja uzroka i posljedica zlouporabe droga na pojedinca i društvo, priprema prijedlog raspodjele sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske namijenjenog suzbijanju zlouporabe droga i nadzire trošenje tih sredstava; sudjeluje u izradi zakonskih, podzakonskih i drugih propisa i programa kojima se sustavno uređuju pitanja suzbijanja zlouporabe droga te predlaže unapređenje i usklađivanje zakonskih, podzakonskih i drugih propisa vezanih uz suzbijanje zlouporabe droga. Ured sudjeluje u međuresornoj suradnji, a u suradnji sa nadležnim tijelima, sudjeluje u provedbi obaveza iz međunarodnih ugovora i konvencija na području suzbijanja zlouporabe droga.

U redovite aktivnosti podrazumijeva se sudjelovanje u pripremi i provedbi projekata financiranih iz fondova Europske unije i projekata drugih međunarodnih organizacija, vezano uz djelokrug Ureda kao i uspostavljanje, provođenje i razvijanje suradnje sa tijelima Europske unije, drugim međunarodnim tijelima i srodnim institucijama. Tako Ured prati i sudjeluje u poslovima koji se odnose na sudjelovanje RH u radu tijela Europske unije na području suzbijanja zlouporabe droga. U svrhu prevencije i edukacije vezane za zlouporabu droga, a u cilju informiranja građana o utjecaju i štetnosti istih, Ured osmišljava, koordinira i provodi edukativnu i medijsku kampanju, a radi objave prikupljenih, objektivnih, usporedivih i pouzdanih podataka o drogama Ured vodi nacionalni informacijski sustav za droge.

UNUTARNJE USTROJSTVO UREDA

Za obavljanje poslova iz djelokruga Ureda, ustrojene su dvije unutarnje ustrojstvene jedinice: Odjel za programe i strategije i Odjel Nacionalne informacijske jedinice za droge i poslove međunarodne suradnje.

Slika 2. Organizacijska shema Ureda za suzbijanje zlouporabe droga

Odjel za programe i strategije

U djelokrug Odjela za programe i strategije pripada izrada nacrta Nacionalne strategije i Akcijskih planova koji se dostavljaju Vladi RH, razrada provedbe Nacionalne strategije i Akcijskih planova; koordinacija, nadzor i praćenje učinkovitosti provedbe Nacionalne strategije, Akcijskih planova, Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade, Projekta resocijalizacije ovisnika, medijske kampanje borbe protiv ovisnosti i drugih posebnih programa na području suzbijanja zlouporabe droga. Odjel za programe i strategije zadužen je za koordinaciju rada tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanova i organizacija civilnog društva na području suzbijanja zlouporabe droga te za davanje mišljenja u postupcima donošenja:

- općeg programa za suzbijanje zlouporabe droga;
- posebnih programa mjera za suzbijanje zlouporabe droga i skrbi o ovisnicima, te pomoći ovisnicima o drogama i povremenim uzimateljima droga;
- posebnog programa mjera za odvikavanje od ovisnosti i skrbi o ovisnicima o drogama i povremenim uzimateljima droga.

Odjel za programe i strategije nadzire provedbu spomenutih programa te zaprima i analizira godišnja izvješća o izvršenju tih programa koja podnose nadležna ministarstva i druga središnja tijela državne uprave i javnopravna tijela i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Pri Odjelu se vodi informatička baza podataka o projektima i programima koji se provode na području prevencije ovisnosti, liječenja i resocijalizacije ovisnika i povremenih uzimatelja droga te u drugim područjima suzbijanja zlouporabe droga ovisnosti, a Odjel ostvaruje redovitu suradnju s tijelima državne vlasti i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanovama socijalne skrbi, odgojno-obrazovnim, kulturnim, zdravstvenim i drugim ustanovama, vjerskim zajednicama, udrugama, zakladama, sredstvima javnog priopćavanja, te pravnim i fizičkim osobama.

Pri izradi i provedbi županijskih akcijskih planova suzbijanja zlouporabe droga i drugih programa Odjel za programe i strategije pruža stručnu pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u izradi i provedbi programa za suzbijanje zlouporabe droga pruža stručnu pomoć organizacijama civilnog društva. Odjel je ujedno zadužen za praćenje rada organizacija civilnog društva koje djeluju na području suzbijanja zlouporabe droga, a koje ostvaruju pravo na potporu iz sredstava državnoga proračuna u skladu s utvrđenim kriterijima i uvjetima javnog natječaja za dobivanje finansijske potpore iz državnoga proračuna.

Odjel priprema i provodi postupke savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupcima donošenja akata iz djelokruga Ureda, zadužen je za pripremu sjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske i Stručnog savjeta te prati izvršenje zaključaka donesenih na sjednici.

Odjel Nacionalne informacijske jedinice za droge i poslove međunarodne suradnje

Odjel Nacionalne informacijske jedinice za droge i poslove međunarodne suradnje (U dalnjem tekstu: Nacionalne informacijske jedinice) koordinira i prati učinkovitost postojećih mehanizama prikupljanja i analize podataka, te osigurava dostupnost podataka o drogama i zlouporabi droga; predlaže njihov razvoj i usklađivanje sukladno preporukama Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA).

Odjel Nacionalne informacijske jedinice analizira i usklađuje podatke o ključnim pokazateljima stanja problematike droga koji se odnose na: pojavnost i uzroke uporabe droga među općom populacijom; pojavnost i uzroke problematične uporabe droga; potrebe i potražnju za liječenjem bolesti ovisnosti; krvno prenosive bolesti među ovisnicima o drogama; smrtnost vezanu uz zlouporabu droga, tržišta i dostupnost droga, učinkovitost i javne troškove mjera suzbijanja cjelokupne problematike droga te nove trendove. Podatke prikuplja od nadležnih ministarstava, drugih središnjih tijela državne uprave i javnopravnih tijela i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, ustanova te organizacija civilnog društva.

Odjel Nacionalne informacijske jedinice zaprima i analizira izvješća i podatke:

- podatke o ovisnicima o drogama i povremenim uzimateljima droga koji su nakon detoksikacije u postupku odvikavanja, odnosno kojima je pružena pomoć sukladno Zakonu o suzbijanju zlouporabe droga, a koje vode ovlaštena tijela, ustanove, udruge i pravne, odnosno fizičke osobe koje obavljaju postupak skrbi ili pružanja pomoći;
- prijavama kaznenih djela i prekršaja u vezi s drogama, o pravomoćno osuđenim osobama za kaznena djela i prekršaje u vezi s drogama, o izvršavanju kazne zatvora i drugih sankcija prema tim počiniteljima, o oduzetim količinama droge, novčanim sredstvima i drugoj imovini iz nedopuštenog prometa droga, kao i o korisnicima socijalne skrbi, ovisnicima i povremenim uzimateljima droga, te o prijavama carinskih prekršaja u vezi s drogama;
- o godišnjim potrebama droga koje se sukladno Zakonu o suzbijanju zlouporabe droga mogu izraditi i staviti u promet, te prati uzgoj biljaka, uvoz, izvoz i provoz droga i tvari koje se mogu upotrijebiti za izradu droge na temelju izvješća o dozvolama nadležnih ministarstava.

Na temelju dostavljenih podataka izrađuje standardizirana izvješća i godišnje izvješće o stanju zlouporabe droga te provodi, samostalno i u suradnji s tijelima državne vlasti i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te stručnim ustanovama, edukacije i istraživanja vezana uz problematiku ovisnosti o drogama i zlouporabu droga.

U cilju poboljšanja međunarodne suradnje s međunarodnim tijelima, ustanovama, udrugama i drugim pravnim i fizičkim osobama sudjeluje u izradi međunarodnih programa i projekata i ostvaruje redovnu suradnju s navedenim institucijama.

STRUČNI SAVJET

Pri Uredu kao stručno tijelo djeluje **Stručni savjet** koji pruža stručnu pomoć u odlučivanju o svim pitanjima suzbijanja zlouporabe droga. Zadaće stručnog savjeta su proučavanje, praćenje i analiza čimbenika zlouporabe droga, praćenje kretanja i izvršenja mjera i aktivnosti suzbijanja zlouporabe droga, a Stručni savjet također daje stručna mišljenja i predlaže mjere u svrhu otklanjanja uzroka i posljedica zlouporabe droga na kvalitetu života ljudi; prati, objedinjava te usmjerava aktivnosti koje se poduzimaju u cilju preventivnog djelovanja na području suzbijanja ovisnosti, te pruža stručnu pomoć nositeljima te aktivnosti na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, daje stručno mišljenje, te prijedloge za donošenje propisa na području suzbijanja zlouporabe droga. Ured obavlja tehničko-administrativne i stručne poslove vezane za rad Stručnog savjeta i prati izvršenje zaključaka koje Stručni savjet donosi.

Tijekom 2013. godine Stručni savjet je održao dva sastanka. Na I. sastanku Stručnog savjeta održanom **15. travnja 2013. godine** usvojen je *Poslovnik o radu Stručnog savjeta Ureda te razmatrana provedba Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2017., Nacionalnog akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2014. godinu i provedbenog programa Akcijskog plana za 2013. godinu*. Posebna pozornost je posvećena raspravi o izradi Smjernica za psihosocijalni tretman u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u Republici Hrvatskoj te provedbi zaključaka s TAIEX Radionice o drogama u cestovnom prometu i radnom okruženju održane u Splitu u ožujku 2013.godine. Na drugom sastanku Stručnog savjeta održanom **03. studenog 2013. godine** raspravljalo se o Izvješću o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2012. godinu i konačnom nacrtu Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u Republici Hrvatskoj, a predstavljeni su i raspravljen rezultati Istraživačkog projekta Pompidou Grupe Vijeća Europe „Pokazatelji koherentnosti politika ovisnosti o drogama, alkoholu, duhanu i kocki u Republici Hrvatskoj“. Također su predstavljeni rezultati istraživanja koje je proveo Ured kao što su „Dostupnost i cijene ilegalnih droga u RH“, on-line „Istraživanja novih trendova u konzumiranju supstanci i droga“ i istraživanja „Analize urinarnih biomarkera određenih vrsta droga u otpadnim vodama grada Zadra.“

Smanjenje potražnje

1.1.

Prevencija ovisnosti djece i mladih (univerzalna, selektivna i indicirana) i prevencija ovisnosti na razini lokalne zajednice

Nastavljeno je s kontinuiranom provedbom Nacionalnog programa **prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno – obrazovnom sustavu, te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014.**, pri čemu je Ured kontinuirano koordinirao suradnju i pružao stručnu podršku u provedbi programa prevencije ovisnosti na razini županija.

Od strane Agencije za odgoj i obrazovanje imenovani su voditelji županijskih stručnih vijeća za školske preventivne programe u srednjim školama, čime su sada imenovani voditelji školskih preventivnih programa i za osnovne i za srednje škole.

Pored navedenog, izrađeno je *Izvješće o provedbi Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno–obrazovnom sustavu te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za razdoblje od 2010. do 2014.*, a skraćeni dio usvojila je Vlada RH u okviru nacionalnog izvješća o provedbi Nacionalne strategije.

Suradnja s organizacijama civilnog društva

Raspisan Javni natječaj za prijavu projekata udruga

Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske sukladno članku 23. Zakona o udružama („Narodne novine“) broj 88/01 i 11/02 i Kodeksu pozitivne prakse, standara i mjerila za ostvarivanje finansijske potpore programima i projektima udruga („Narodne novine“, broj 16/07 te Nacionalnoj strategiji suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2017. („Narodne novine“, broj 122/02) i Nacionalnom Akcijskom planu suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2014. godinu dana 01. veljače 2012. raspisao je

JAVNI NATJEČAJ

za prijavu projekata udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu finansijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću za 2013. godinu.

1. VRSTA FINANCIJSKE POTPORE

Udruge, sukladno ovom Natječaju, mogu svoje prijave za finansijske potpore slati za:

Projekte/programe koji donose nove ideje i nove modele razvoja i/ili nove načine rješavanja postojećih problema u području prevencije ovisnosti i resocijalizacije lječenih ovisnika o drogama,

Ured je 01. veljače 2013. raspisao **Javni natječaj** za prijavu projekata/programa udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu finansijskih sredstava u okviru raspoloživih sredstava Državnoga proračuna za 2013. godinu i dijela prihoda od igara na sreću za 2013. godinu. Temeljem Odluke o raspodjeli finansijskih sredstava za projekte udruga u okviru raspoloživih sredstava Državnoga proračuna za 2013. dodijeljeno je ukupno 1.300.000,00 kuna na način da se 850.000,00 kuna raspoređuje na projekte prevencije ovisnosti (18 projekata), a 450.000,00 kuna na projekte resocijalizacije lječenih ovisnika o drogama (9 projekata).

S obzirom da su tijekom 2013. godine lutrijska sredstva namijenjena borbi protiv ovisnosti prvi put bila raspoređena i na poziciju Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, za financiranje projekata udruga uz prioritetno područje resocijalizacije ovisnika, Ured je odredio i prioritetno područje **PREVENCIJE ovisnosti.**

Budući da je jedan od ciljeva Natječaja bio omogućiti identificiranje kvalitetnih, evaluiranih i učinkovitih programa prevencije i resocijalizacije, te detektiranje i predlaganje primjera dobre prakse iz Republike Hrvatske u Portal najboljih praksi EMCDDA-a, programi/projekti u oba prioritetna područja su uzeti u razmatranje samo ako su bar djelomično **ispunjivali osnovne stupnjeve kvalitete baze projekata za prikupljanje informacija o najboljim praksama EU** (eng. „The Exchange on drug demand reduction action - EDDRA“) Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCCDA).

Examples of evaluated practices: EDDRA

Ured je u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom započeo provedbu **Projekta Unaprjeđenja kvalitete programa**, u okviru kojeg je od 18.-19. studenog 2013. u Zagrebu u prostorijama Ureda za udruge pod vodstvom doc.dr.sc. Valentine Kranželić s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, organizirana dvodnevna radionica na temu **Unaprjeđenja kvalitete provedbe programa**. Radionica je bila namijenjena svim udrugama čiji su programi financirani u 2013. godini od strane Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, a težnja Ureda bila je pružiti priliku svim nevladinim organizacijama koje su nastojale udovoljiti „novim“ kriterijima, za stjecanje dodatnih znanja i vještina kako bi u budućnosti ostvarili zajednički cilj stabilnijeg financiranja i osiguranja kvalitete. Također, u okviru navedenog projekta započela je provedba evaluacije projekata koji su tijekom 2013. financirani od strane Ureda.

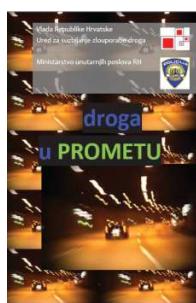

Putem financiranja projekta i programa u okviru javnih natječaja za dodjelu finansijskih potpora koji se provode od strane resornih tijela, kontinuirano se radi na uspostavi stabilnog sustava financiranja s ciljem povećanja održivosti preventivnih aktivnosti.

Ured je na svojoj Internet stranici objavio dokumente i brošure koje je izdao Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) uključivši i **Europski priručnik o preventivnim standardima kvalitete**. Naime, EMCDDA je 09. studenog 2011. publicirao prvi

Europski „znam kako“ priručnik o provođenju preventivnih programa visoke kvalitete. U 2013. ista agencija objavila je „**Brzi vodič**“ Europskih standarda kvalitete za prevenciju zlouporabe droga, a koji se temelji na njihovom priručniku objavljenom 2011. godine. Cilj vodiča je pružanje praktičnih informacija o standardima kvalitete prevencije dostupnih izvan Europske unije, koji uključuju opis osam faza uključenih u ciklus prevencije ovisnosti, zajedno s listom za samopreispitivanje koja se može koristiti pri planiranju i provedbi preventivnih aktivnosti. U 2013. po prvi puta tiskano je hrvatsko izdanje Brzog vodiča dostupno na stranici <http://www.uredzadroge.hr/europski-standardi-za-kvalitetnu-prevenciju-zlouporabe-droga-brzi-vodic/>.

Promidžbene aktivnosti i obilježavanje važnih datuma (Međunarodnog dana - 26. lipnja i Mjeseca borbe protiv ovisnosti)

Povodom Međunarodnog dana Ured je u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova izradio letak „Droga u prometu“ koji je distribuiran svim policijskim upravama, a isti se dijelio sudionicima u prometu u okviru preventivno - represivne akcije Ministarstva unutarnjih poslova koja se provodila povodom obilježavanja Međunarodnog dana

Program aktivnosti medijske kampanje provodi se kontinuirano od strane Ureda; Ured je osmislio, tiskao i distribuirao edukativne i promidžbene materijale namijenjene roditeljima, djeci i mladima („Letak za roditelje“; „Znamo li dovoljno? mitovi & činjenice o drogama“ te „informativni Letak o Projektu resocijalizacije“) kojima je bio cilj upozoriti javnost na štetnosti zlouporabe droga i socijalno-zdravstvene posljedice ovisnosti.

Tiskan je letak o Projektu resocijalizacije namijenjen korisnicima Projekta (liječenim ovisnicima) koji je distribuiran svim nadležnim državnim tijelima i institucijama na lokalnoj razini te organizacijama civilnog društva uključenim u provedbu Projekta resocijalizacije.

Promidžbeni materijali distribuirani su županijama / ustanovama / tijelima uključenim u suzbijanje ovisnosti te dijeljeni na skupovima i javnim manifestacijama

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama, 26. lipnja 2013. u Vladi Republike Hrvatske, održana je **tiskovna konferencija** koju je otvorila gđa Milanka Opačić, potpredsjednica Vlade RH, ministrica socijalne politike i mlađih i predsjednica Povjerenstva

za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske.

11. lipnja 2013. na jezeru Bundek (ZG) u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje i Policijske uprave Zagrebačke uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravlja, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Veleposlanstva Francuske Republike u Republici Hrvatskoj, Zagrebačkog holdinga d.o.o. – Podružnice Upravljanja sportskim objektima i Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, održan je **skup** kojem je cilj bio podizanje razine svijesti učenika osnovnih škola o prevenciji nasilja, zaštite djece u prometu, prevenciji i zaštiti djece od minsko-eksplozivnih sredstava, prevenciji nasilja na sportskim manifestacijama, te promocija važnosti zaštite i očuvanja okoliša i prirode kroz **projekt "Zdrav za 5"**. Događaj je bio namijenjen djeci i mladima, a u sklopu istog su prezentirani i prikazani različiti preventivni projekti i sadržaji kojima se djecu od vrtićkog do srednjoškolskog uzrasta senzibilizira i informira o pozitivnim i kvalitetnim načinima ispunjavanja njihovog slobodnog vremena. Na navedenoj manifestaciji sudjelovalo je oko 400 djece iz osnovnih škola i vrtića. Ministarstvo unutarnjih poslova i Policijska uprava zagrebačka organizirali su predstavljanje projekta "Zdrav za 5" usmjerenog na prevenciju ovisnosti droga, alkohola i igara na sreću i preventivnih sadržaja vezanih uz sigurnost u prometu na cestama.

Izrađen je objedinjeni **program obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti od strane tijela državne uprave**, te je isti objavljen na Internet stranici Ureda.

Predstavnici Ureda sudjelovali su u **TV i radio emisijama** o različitim aspektima problema ovisnosti i zlouporabe droga u kojima se ukazivalo na problem ovisnosti o drogama, raširenosti zlouporabe droga, te se nastojalo informirati građane o svim značajnijim aktivnostima Ureda, kao i o aktivnostima koje se s državne razine provode s ciljem suzbijanja zlouporabe droga. Na taj način nastojalo se senzibilizirati javnost za problem ovisnosti o drogama i podići razinu svijesti građana o tom problemu.

1.2.

Prevencija ovisnosti na radnom mjestu

U Splitu je od 20. – 21. ožujka 2013. održan TAIEX **seminar o drogama u cestovnom prometu i radnom okruženju**, koji je na zahtjev Ureda za suzbijanje zlouporabe droga organizirala Jedinica za izgradnju institucija Europske komisije, sa svrhom unaprjeđenja sigurnosti cestovnog prometa, radnog okruženja i zaštite osoba koje su u tretmanu lijekovima na bazi opijata. Na istom su sudjelovali predstavnici ministarstava, policijskih uprava, zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i županijskih službi medicine rada, službi za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, bolnica i terapijskih zajednica / domova za ovisnike.

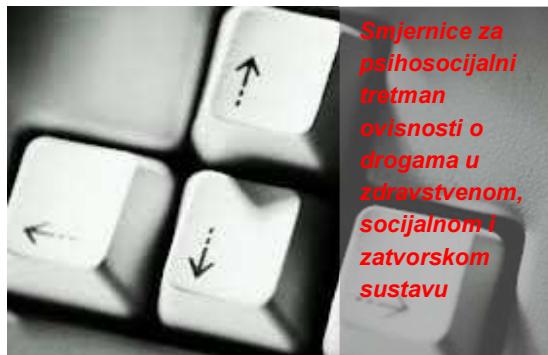
1. listopada 2013. godine, u prostorijama Ureda, održan je uvodni **sastanak Stručne radne skupine za unaprjeđenje zakonskih odredbi i usklađivanje procedura za interdisciplinarni i učinkovit pristup problemu zlouporabe droga u prometu i na radnom mjestu** (Radna skupina).

S ciljem promocije i implementacije preporuka sadržanih u Referentnom okviru za prevenciju uporabe alkohola i droga na radnom mjestu PG VE, te rasprave o razvoju nacionalnih intervencija na području prevencije ovisnosti na radnom mjestu, u zajedničkog organizaciji Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu, Ministarstva rada i mirovinskog sustava te Nezavisnih hrvatskih sindikata, održan je 2. prosinca 2013. u Zagrebu **okrugli stol na temu "Prevencija ovisnosti na radnim mjestima"**. Na okruglom stolu predstavljeni su postojeći EU i

nacionalni strateški i zakonodavni okviri koji se odnose na prevenciju ovisnosti na radnim mjestima, prijedlog izmjena propisa iz područja zaštite na radu, te prijedlog **Smjernica za testiranje na radnim mjestima** koje će se donijeti sukladno novom Zakon o zaštiti na radu.

1.3.

Liječenje i psihosocijalni tretman uključujući mjere tretmana ovisnika u sklopu kaznenog sustava

S obzirom da je sukladno Nacionalnoj strategiji suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2017. i Akcijskom planu suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2014., jedan od ključnih ciljeva sveukupne nacionalne politike unaprijediti kvalitetu tretmana ovisnika, Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji sa stručnom radnom skupinom (SRS) u kojoj su sudjelovali predstavnici relevantnih tijela, ustanova, udruga i ostalih institucija, izradio je **Nacrt Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u Republici Hrvatskoj**. Glavni cilj smjernica je

unaprijediti kvalitetu tretmana ovisnosti o drogama putem definiranja i standardiziranja na dokazima utemeljenih psihosocijalnih intervencija usmjerena osobama koje zlouporebne droge. Smjernice dodatno imaju zadaću pružiti pomoć stručnjacima koji provode određene vrste tretmana pri odabiru odgovarajuće psihosocijalne intervencije u određenim okolnostima, te implementaciji i promoviranju dobre kliničke prakse skrbi o osobama koje koriste droge.

S tim u vezi, Ured je na temelju priloga članova SRS i zaključaka s Radionice, u veljači 2013. definirao I. nacrt Smjernica te je zaključeno da će članovi SRS svoj budući rad na Smjernicama nastaviti podijeljeni u tri tematske skupine (za zdravstveni, socijalni i zatvorski sustav) a za svaku skupinu određen je voditelj. Nadalje, u Mariji Bistrici je od 10.-11. lipnja 2013. održana dvodnevna radionica za izradu Smjernica za psihosocijalni tretman na kojoj je raspravljen II. radni nacrt Smjernica koje je Ured izradio na temelju prijedloga tematskih skupina i usklađeni svi dijelovi Smjernica te je osnovana uža radna skupina. O finalnom nacrtu Smjernica održana je Javna rasprava 09. rujna 2013. u Tribinama Grada Zagreba i Internetska rasprava (**Javno savjetovanje**) od 26. kolovoza 2013. do 26. rujna 2013., a zaprimljena su i službena mišljenja nadležnih ministarstava i stručnih ustanova i organizacija koja su integrirana u finalni nacrt Smjernica. **16. prosinca 2013. održan je završni sastanak Stručne radne skupine na kojem su usvojene Smjernice** te je predloženo da se iste u siječnju 2014. dostave Povjerenstvu za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH na usvajanje.

Vezano uz evaluaciju programa tretmana ovisnosti o drogama, u Zagrebu je od 04.-06. ožujka 2013. organizirana **TAIEX Radionica o evaluaciji programa tretmana ovisnosti o drogama**. Osnovni cilj navedene Radionice bio je unaprijediti znanja i vještine stručnjaka uključenih u provedbu programa tretmana ovisnosti o drogama u području planiranja i provedbe evaluacije programa tretmana ovisnosti o drogama posebice u području procesne evaluacije, evaluacije učinka tretmana i evaluacije zadovoljstva klijenata.

Terapijske zajednice

U ožujku 2013. održan je sastanak s predstvincima Ministarstva socijalne politike i mladih, a u travnju 2013. sastanak s terapijskim zajednicama u Ministarstvu socijalne politike i mladih. Glavne teme navedenih sastanaka bile su rasprava o novom **Nacrtu Pravilnika o sadržaju i normativima socijalnih usluga koje pružaju pravne osobe u okviru kojeg će se integrirati i usluge koje**

pružaju terapijske zajednice. Za razliku od prethodnog *Pravilnika o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centra za pomoć i njegu u kući*, koji je u lipnju 2009. godine donijelo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, u novom Pravilniku će se izjednačiti normativi pružanja usluga bez obzira na pravni status pružatelja usluga odnosno isti uvjeti su predviđeni i u terapijskim zajednicama i u domovima socijalne skrbi za ovisnike.

Na navedenim sastancima raspravljalo se i o **Mreži domova i djelatnosti socijalne skrbi za odrasle osobe i osobe s invaliditetom**, koja je trebala biti usvojena do kraja 2013., te je predloženo da Ministarstvo socijalne politike i mladih razmotri mogućnost ugovaranja za one terapijske zajednice koje pružaju usluge posebnim skupinama ovisnika kao što su **maloljetni ovisnici i konzumenti droga, ovisnici s dvojnim dijagnozama i žene ovisnice**.

Budući je u tijeku bila izrada Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u Republici Hrvatskoj u okviru koji će se definirati i smjernice i standardi provedbe psihosocijalnog tretmana u terapijskim zajednicama, predloženo je da se **pri registraciji terapijskih zajednica** i izdavanja rješenja i dozvole za njihov rad uz ocjenu prostornih i drugih uvjeta sukladno *Pravilniku, ocjenjuju i programi psihosocijalnog tretmana u terapijskim zajednicama*. U vezi s time predloženo je da se osnuje pri Uredu osnuje *međuresorno stručno Povjerenstvo za akreditaciju programa psihosocijalnog tretmana terapijskih zajednica*. Povjerenstvo bi Ministarstvu socijalne politike i mladih trebalo dostavljati mišljenje o programima psihosocijalnog tretmana terapijskih zajednica prije izdavanja rješenja o ispunjavanju uvjeta i dozvoli za rad svake pojedine terapijske zajednice.

Između Ureda, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Ministarstva zdravlja i Ministarstva pravosuđa potpisani je **Sporazum o suradnji i razmjeni podataka i informacija koje se odnose na liječenje i tretman ovisnika o drogama u zatvorskom sustavu**.

1.4.

Smanjenje šteta

Ured je s ciljem prevencije predoziranja te smanjenja broja smrtnih slučajeva uslijed predoziranja drogama izradio letak pod nazivom *Prevencija smrti uzrokovanih predoziranjem* koji su podijeljeni udrugama koje se bave programima smanjenja šteta, hitnim službama u bolnicama te službama za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti.

Nastavno na studijsku posjetu Velikoj Britaniji, (srpanj, 2013.) održanoj u organizaciji TAIEX-a u kojoj je sudjelovala delegacija Ureda, Ured je inicirao izradu Smjernica u području smanjenja šteta. Naime, nastavno na navedeno u Zagrebu je od 11.-12. rujna 2013. održana TAIEX radionica o izradi **Smjernica za programe smanjenja šteta povezanih s uporabom droga**. Radionica je održana sa svrhom unaprjeđenja znanja, razmjene iskustava provoditelja programa smanjenja šteta i stvaranja temelja za izradu sveobuhvatnih smjernica o programima smanjenja šteta. U okviru radionice sudionici su imati priliku upoznati se sa postojećim smjernicama te programima smanjenja šteta u Republici Hrvatskoj i članicama Europske unije, a cilj provedbe bio je unaprjeđenje postojećih programa te kreiranje novih programa za pojedine skupine u riziku. Slijedom zaključaka iznesenih na navedenoj radionici o izradi Smjernica za programe smanjenja šteta povezanih s uporabom droga, na inicijativu Ureda održan je sastanak s predstvincima

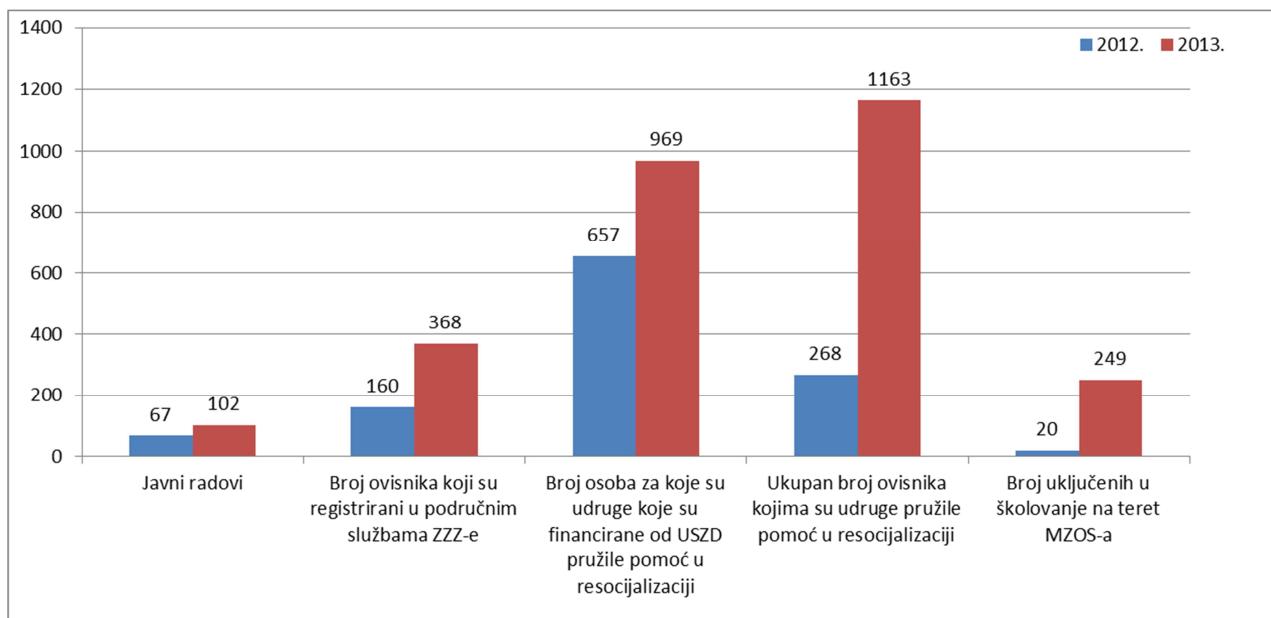
Ministarstva zdravljа, referentnog centra za ovisnosti o drogama na temu ispitivanja mogućnosti stabilnijeg financiranja (ne putem natječaja) organizacija civilnog društva koje se bave provedbom programa smanjenja šteta. Od strane Ureda su u 2013. zatražena imenovanja članova stručne radne skupine zadužene za izradu Smjernica u području smanjenja šteta.

1.5.

Resocijalizacija i društvena reintegracija ovisnika

Ured za suzbijanje zlouporabe droga, kao koordinativno stručno tijelo Vlade Republike Hrvatske, sukladno predviđenim mjerama iz Nacionalne strategije i Akcijskog plana i u suradnji s imenovanim predstavnicima mjerodavnih ministarstava i institucija, izradio je "**Projekt resocijalizacije ovisnika o drogama koji su završili neki od programa rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu te ovisnika koji su u izvanbolničkom tretmanu i duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisanog načina liječenja**" koji je usvojila Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 19. travnja 2007. godine. Navedeni projekt temelji se na dvije osnovne sastavnice, a to su: prekvalifikacija i doškolovanje te poticanje zapošljavanja liječenih ovisnika, kao jedni od najznačajnijih oblika njihove socijalne reintegracije, a njegov osnovni cilj je sustavno i trajno rješavanje pitanja društvene reintegracije ovisnika nakon uspješno završenog tretmana, rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti u terapijskoj zajednici, penalnom sustavu ili zdravstvenoj ustanovi putem stvaranja adekvatnog modela resocijalizacije ovisnika o drogama u zajednici. Postupci uključivanja ovisnika u program školovanja i zapošljavanja precizno su opisani u Protokolu suradnje i postupanja mjerodavnih državnih tijela, ustanova i organizacija civilnog društva u provedbi Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama koji je kao zaseban dokument usvojila Vlada Republike Hrvatske 27. rujna 2007. godine.

Slika 3. Kretanje broja ovisnika uključenih u Projekt resocijalizacije (2012.-2013.)

Nastavljeno je s koordinacijom i praćenjem provedbe Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama, a Ured je također izradio i skupno Izvješće o provedbi Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama za 2013. godinu, koje će se nakon usvajanja od strane Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske, uputiti Vladi RH i Hrvatskom saboru, a u sklopu redovitog godišnjeg Izvješća o provedbi Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga za 2013. godinu.

Tijekom 2013. godine sva nadležna ministarstva i ostala državna tijela sukladno svojim ovlastima i odgovornostima navedenim u Projektu i Protokolu provodila su projektne aktivnosti s ciljem resocijalizacije i društvene reintegracije rehabilitiranih ovisnika o drogama. Za provedbu Projekta u 2013. godini ukupno je utrošeno 3.219.355,41 što je u odnosu na 2012. kada je utrošeno 2.379.519,50 kuna značajno povećanje za 35,3%.

Broj ovisnika koji su **ostvarili zaposlenje** putem posredovanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ili koristeći poticaje za zapošljavanje je 74 što je **više nego svih prethodnih godina provedbe Projekta.**

Podaci o provedbi pokazuju da se Projekt resocijalizacije u 2013. godini počeo intenzivnije provoditi od svih nadležnih tijela posebice Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te se značajno veći broj ovisnika uključio u programe obrazovanja i mjere zapošljavanja nego ranijih godina. Osobito povećanje broja ovisnika uključenih u Projekt bilježi se temeljem mjera aktivne politike zapošljavanja koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja, te se u 2013. bilježi povećanje uključenih u mjeru javnih radova od 52,2% u odnosu na godinu ranije. Također, u 2013. je povećan broj ovisnika koji su registrirani u područnim službama Zavoda za zapošljavanje za 130%; a došlo je i do značajnog povećanja broja osoba kojima su pomoći u resocijalizaciji pružile udruge (*Slika 3.*). U 2013. za istaknuti je znatno povećanje broja ovisnika koji su se uključili u školovanje na teret Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta te je u 2013. godini navedeno Ministarstvo financiralo školovanje za 249 korisnika od toga za 223 muška ovisnika i 26 žena ovisnica. Valja napomenuti da su školarine za 156 zatvorenika ovisnika od toga 11 žena ovisnica koji su se školovali u zatvorskom sustavu isplaćene u 2013. godini, iako su navedene edukacije provedene 2012. godini. Od 19. travnja 2007. godine kada je usvojen Projekt resocijalizacije do 31. prosinca 2013. godine Hrvatski zavod za zapošljavanje ukupno je proveo profesionalno usmjeravanje i procjenu radne sposobnosti za 592 ovisnika, 191 liječeni ovisnik je bio uključen u obrazovne programe, a 344 liječenih ovisnika je ostvarilo zaposlenje u javnom radu i koristilo poticaje za zapošljavanje, ili su ostvarili zaposlenje samostalno. Također, još je 467 ovisnika koristilo školovanje na teret Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, dok je preko 4.000 ovisnika dobilo pomoći od strane organizacija civilnog društva.

Dana 27. lipnja 2013. u Zagrebu, povodom **obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama** u organizaciji Ureda za suzbijanje zlouporabe droga i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, održan je **Okrugli stol pod nazivom „Resocijalizacija liječenih ovisnika o drogama – školovanje, zapošljavanje i uključivanje na tržište rada“** na kojem su predstavljeni dosadašnji rezultati Projekta resocijalizacije liječenih ovisnika te mjere koje će se s ciljem poticanja što uspješnijeg uključivanja ovisnika na tržište rada i život u zajednici provoditi u budućnosti.

Izvješće o provedbi Projekta resocijalizacije u 2012. godini usvojilo je Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske, a isto je u sklopu redovitog godišnjeg Izvješća o provedbi Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga za 2012. godinu upućeno Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru.

Ured je o novostima i aktivnostima u vezi Projekta redovito obavještavao javnost putem objave na Internet stranici, pozivanjem predstavnika javnih medija, a o Projektu resocijalizacije govorilo se i u radijskim i televizijskim emisijama u kojima su sudjelovali predstavnici Ureda. Tiskan je **letak o Projektu resocijalizacije** namijenjen korisnicima Projekta (liječenim ovisnicima) koji je distribuiran svim nadležnim državnim tijelima i institucijama na lokalnoj razini te organizacijama civilnog društva uključenim u provedbu Projekta resocijalizacije.

Ured je redovito prikupljaо podatke za Zbirku osobnih podataka o korisnicima Projekta, izrađivao izvješćа iz iste te o tome provoditelje Projekta i ostalu stručnu javnost.

Tijekom 2013. godine od strane Ureda udrugama su **dodijeljena financijska sredstva u ukupnom iznosu od 450.000,00 kuna za 9 projekata udruga koje provode projekte resocijalizacije**. Usluge koje su udruge pružale u sklopu svojih projekata uglavnom se odnose na informiranje o Projektu resocijalizacije, savjetovanje, edukacije, individualni i grupni rad, grupe samopomoći, psihosocijalnu rehabilitaciju s ciljem bolje reintegracije u društvo, socijalno uključivanje te pomoć pri zapošljavanju. 2 puta godišnje udruge dostavljaju Uredu narativna i financijska izvješća o provedbi projekta, a predstavnici Ureda tijekom prosinca 2013. su uz vanjskog evaluаторa sudjelovali u programskoj i financijskoj evaluaciji projekata udruga, o evaluacijsko izvješće udruge će dobiti tijekom veljače 2014. godine.

Značajno je napomenuti da će Ured, osim što će nastaviti provoditi sve postojeće aktivnosti vezane za promociju i edukaciju o Projektu te financiranje udruga koje provode programe/projekte resocijalizacije, u 2014. godini provesti i znanstvenu evaluaciju projekta resocijalizacije temeljem koje će se izvršiti modifikacija i nadopuna istog, a s ciljem poticanja društvene integracije ovisnika i smanjena njihove diskriminacije u društvu.

Stambene zajednice

I u 2013. kroz javni natječaj za dodjelu financijskih sredstava udrugama koje provode program resocijalizacije, Ured je kao poseban prioritet propisao osnivanje stambenih zajednica za liječene ovisnike, dok je Ministarstvo socijalne politike i mlađih omogućilo stambenim zajednicama, koje se osnuju sukladno gore navedenom pravilniku, sklapanje višegodišnjih ugovora s Ministarstvom za financiranje usluga stanovanja za ovisnike. **U 2013. i dalje su djelovale dvije stambene zajednice koje su osnovane 2010. godine: stambena zajednica u Osijeku koju je osnovala Udruga Ne-ovisnost i stambena zajednica Udruge Pet+, Brestovac.** Navedene stambene zajednice pružaju usluge organiziranog stanovanja za 20-ak liječenih ovisnika.

Smanjenje ponude droga

2.3.

Kaznena politika u području droga

U Valbandonu je od 17.-18. travnja 2013. održana **stručna tematska edukacija** iz područja suzbijanja zlouporabe droga. Jedna od tema bila je jačanje suradnje između sustava tretmana i represivnog sustava. Edukacija je održana s ciljem upoznavanja sudionika s izazovima koji donose „nove droge“, njihovom dostupnošću u Republici Hrvatskoj te ulogom Sustava ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari u Republici Hrvatskoj, kao i sa zakonodavnim novinama vezanim za kriminalitet droga, zlouporabu droga te tvarima zabranjenim u sportu (doping). Edukacija je održana u zajedničkoj suradnji Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, Pravosudne akademije i Ministarstva unutarnjih poslova, a ista je bila namijenjena

sucima, državnim odvjetnicima, odvjetnicima i predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova.

3. Edukacija

Ured je tijekom 2013. organizirao niz **edukacija, seminara i radionica** na različite teme povezane s problematikom droga i ovisnosti na kojima su sudjelovali stručnjaci s različitih područja. Tako su u protekloj godini u suradnji Ureda i TAIEX-a (Jedinice za tehničku pomoć Europske komisije) organizirane brojne edukacije:

- (Zagreb, 04.-06. ožujka 2013.) **TAIEX Radionica o evaluaciji programa tretmana ovisnosti o drogama.** Osnovni cilj navedene Radionice bio je unaprijediti znanja i vještine stručnjaka uključenih u provedbu programa tretmana ovisnosti o drogama u području planiranja i provedbe evaluacije programa tretmana ovisnosti o drogama posebice u području procesne evaluacije, evaluacije učinka tretmana i evaluacije zadovoljstva klijentata.
- (Split, 20.–21. ožujka 2013.) **TAIEX seminar o drogama u cestovnom prometu i radnom okruženju,** sa svrhom unaprjeđenja sigurnosti cestovnog prometa, radnog okruženja i zaštite osoba koje su u tretmanu lijekovima na bazi opijata.
- (Zagreb, 14.-15. svibnja 2013.) **TAIEX seminar o razvoju smjernica za planiranje, praćenje i izvještavanje o javnim rashodima u području suzbijanja zlouporabe droga.** Na seminaru je predstavljena praksa i modeli koji postoje u zemljama EU na području istraživanja javnih troškova vezanih za droge, instrumenti za njihovu analizu, te metodološka i analitička podloga za uspostavu pokazatelja uspješnosti u provedbi politike suzbijanja zlouporabe droga što predstavlja temelj za razvoj nacionalnih smjernica za daljnje planiranje, praćenje i izvještavanje o javnim rashodima u području suzbijanja zlouporabe droga.
- (Zagreb, 27.-28. svibnja 2013.). **TAIEX seminar o Sustavu ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari – zdravstvena perspektiva** Svrha seminara bila je unaprjeđenje znanja u praćenju prevalencija uporabe, intoksikacija i smrti povezanih s konzumacijom novih psihoaktivnih tvari.
- (Zagreb, 11.-12. rujna 2013.), **TAIEX radionica o izradi smjernica za programe smanjenja šteta povezanih s uporabom droga.** Radionica je održana sa svrhom unaprjeđenja znanja, razmjene iskustava provoditelja programa smanjenja šteta i stvaranja temelja za izradu sveobuhvatnih smjernica o programima smanjenja šteta. U okviru radionice sudionici su imati priliku upoznati se sa postojećim smjernicama te programima smanjenja šteta u Republici Hrvatskoj i članicama Europske unije, a cilj provedbe bio je unaprjeđenje postojećih programa te kreiranje novih programa za pojedine skupine u riziku.
- (Zagreb, 16.-17. prosinca 2013.) **TAIEX Seminar na temu epidemiologije i biostatistike za djelatnike u sustavu javnog zdravstva.** Ovaj seminar je organiziran kako bi se pomoglo stručnjacima koji se bave prikupljanjem epidemioloških da unaprijede svoje znanje, te u svrhu izrade objektivne i znanstveno utemeljene epidemiološke slike problematike ovisnosti u Hrvatskoj. Na radionici su sudjelovali znanstvenici iz Velike Britanije, Poljske i Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama, koji su tijekom događaja predstavili najnovije trendove i standarde prikupljanja i analize podataka o problematici ovisnosti na EU i nacionalnoj razini.

Nadalje, osim spomenutih TAIEX radionica i seminara, Ured je u 2013. organizirao brojne edukacije i seminare samostalno ili u sudjelovanju s drugim institucijama, a iste navodimo u nastavku teksta:

- (Valbandon, 27.-28. ožujka 2013.) Održan je **Seminar o novim drogama i Sustavu ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari u RH za djelatnike u zdravstvu i terapijskim zajednicama.**
- (Valbandon, 17.-18. travnja 2013.) Održana je **stručna tematska edukacija iz područja suzbijanja zlouporabe droga**. Edukacija je održana s ciljem upoznavanja sudionika s izazovima koji donose „nove droge“, njihovom dostupnošću u Republici Hrvatskoj te ulogom Sustava ranog upozoravanja u slučaju pojave novih psihoaktivnih tvari u Republici Hrvatskoj, kao i sa zakonodavnim novinama vezanim za kriminalitet droga, zlouporabu droga te tvarima zabranjenim u sportu (doping). Edukacija je održana u zajedničkoj suradnji Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, Pravosudne akademije i Ministarstva unutarnjih poslova, a ista je bila namijenjena sucima, državnim odvjetnicima, odvjetnicima i predstvincima Ministarstva unutarnjih poslova.
- (Rovinj, 25.-27. travnja 2013.) Referentni centar za ovisnosti Ministarstva zdravlja, Sekcija za ovisnosti o drogama Hrvatskog društva za alkoholizam i druge ovisnosti HLZ i Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH organizirali su **stručni skup VIII. hrvatski simpozij o liječenju ovisnika za stručnjake u mreži djelatnosti za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti pri Zavodima za javno zdravstvo i drugim ustanovama koje se bave liječenjem ovisnika o drogama**.
- (Zagreb, 16. srpnja 2013.) S obzirom na značajnu ulogu medija u kreiranju javnog mijenja i stavova u svezi problematike ovisnosti i kriminaliteta droga, Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti (EMCDDA) u Ministarstvu unutarnjih poslova organizirao je **okrugli stol s predstavnicima hrvatskih medija**, na kojem su predstavljeni najnoviji trendovi na području problematike droga u Europi i Hrvatskoj. U okviru programa okruglog stola predstavljeno je Europsko izvješće o drogama 2013., s posebnim osvrtom na rastuću dostupnost novih psihoaktivnih tvari.
- (Zagreb, 13.-15. studeni 2013.) U organizaciji KBC-a "Sestre milosrdnice" u Zagrebu, Referentnog centra za ovisnosti Ministarstva zdravlja, Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, te Hrvatskog saveza klubova liječenih alkoholičara (HSKLA) **održan je prvi trodnevni modul u okviru simpozija: „Profesionalni pristup ovisniku“**. Isti je održan s ciljem pružanja znanja i informacija potrebnih za postizanje što profesionalnijeg pristupa ovisnicima o drogama i patološkim kockarima. Na simpoziju je sudjelovalo oko 30 sudionika: stručnjaci iz centara za socijalnu skrb, klinički psiholozi i dr. stručnjaci.
- (Valbandon, 27.-28. studeni 2013.) Kraj Pule su organizirane edukacije za savjetodavni rad mladih rizičnog ponašanja - **„MOVE“ (Kratka motivacijska intervencija)**. Edukacije su bile namijenjene djelatnicima: iz centara za socijalnu skrb; iz organizacija civilnog društva te iz zdravstvenih ustanova (službi za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i službi školske medicine). Sveukupno je od strane 4 licencirana trenera educirano 26 sudionika, a edukacije su održane na inicijativu Ureda za suzbijanje zlouporabe droga te u suradnji s: Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Ministarstvom

zdravlja, Ministarstvom socijalne politike i mladih te Ministarstvom unutarnjih poslova (gost predavač).

- (Zagreb, 02. prosinca 2013.) S ciljem rasprave o razvoju nacionalnih intervencija na području prevencije ovisnosti na radnom mjestu, u zajedničkog organizaciji Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu, Ministarstva rada i mirovinskog sustava te Nezavisnih hrvatskih sindikata, održan je *Okrugli stol* na temu "**Prevencija ovisnosti na radnim mjestima**". Na okruglom stolu predstavljeni su postojeći EU i nacionalni strateški i zakonodavni okviri koji se odnose na prevenciju ovisnosti na radnim mjestima, prijedlog izmjena propisa iz područja zaštite na radu, čije se donošenje очekuje do kraja 2013., te o prijedlogu Smjernica za testiranje na radnim mjestima koje će se donijeti sukladno novom Zakon o zaštiti na radu.
- (Marija Bistrica, 11.-13. prosinca 2013.) Održan je seminar o problematici novih droga za djelatnike domova za djecu i centara za socijalnu skrb.

4.

Nacionalni informacijski sustav

Nastavljen je intenzivan rad na jačanju Nacionalne informacijske jedinice za droge koja djeluje pri Uredu u suradnji sa svim partnerima uključenim u Nacionalni informacijski sustav za droge.

(Zadar, 22.-23. listopada 2013.) Povodom 10. obljetnice suradnje s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA), Ured za suzbijanje zlouporabe droga je u suradnji sa EMCDDA-om i uz tehničku podršku TAIEX jedinice Europske komisije organizirao **Konferenciju o dosadašnjem razvoju i budućoj perspektivi Nacionalnog informacijskog sustava za droge u Republici Hrvatskoj**. Istu su otvorili g. Wolfgang Götz, direktor EMCDDA i g. Željko Petković, ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga.

U okviru programa Konferencije predstavljena je retrospektiva rezultata dosadašnjih aktivnosti i projekata te je pružen uvid u problematiku droga u Hrvatskoj iz različitih aspekata, uključujući i usporedbu s drugim europskim zemljama. Također je prikazan i napredak u razvoju Nacionalnog informacijskog sustava za droge, koji predstavlja temelj za donošenje odluka i kreiranje nacionalne politike droga, a čine ga sva tijela državne uprave, institucije i organizacije civilnog društva koje se bave problematikom droga, na čelu s Uredom za suzbijanje zlouporabe droga kao koordinatorom sustava. Kroz raspravu o novim trendovima i izazovima na području

droga, definirane su smjernice za daljnji razvoj Nacionalnog informacijskog sustava za droge, a ujedno su i predstavljene publikacije, funkcionalne baze podataka i interaktivni alati koji će služiti njegovom budućem radu.

News > 2013
DRUG MONITORING WORKSHOP KICKS OFF IN ZADAR, CROATIA
EMCDDA Director opens workshop showcasing Croatia's national drug monitoring system
Lisbon, 22.10.2013 / fact sheet No 8/2013
EMCDDA Director Wolfgang Götz will be opening a workshop today in Zadar, Croatia, in his first official visit to the country since its accession to the EU in July 2013. The two-day workshop, which focuses on Croatia's national drug monitoring system, is being organized by the European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA) and the Office for Combating Drug Abuse of the Government of the Republic of Croatia.
The aim of the workshop is to showcase Croatia's achievements to date in developing its national drug information system and to increase the visibility of the EMCDDA and the national focal point in the country. The event will gather over 30 experts from across Europe.

Na tiskovnoj konferenciji koja je održana u okviru predmetne Konferencije predstavljeni su europski trendovi i izazovi na području droga, podatci o epidemiologiji bolesti ovisnosti, kriminalitetu droga, projekti koji se provode na području smanjena ponude i potražnje droga u Hrvatskoj te rezultati

istraživanja otpadnih voda u gradu Zadru.

Ured je u suradnji s članovima stručnih radnih skupina koje djeluju u okviru Nacionalnog informacijskog sustava za droge, izradio Nacrt Akcijskog plana o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge u Republici Hrvatskoj 2014.-2015.

4.1. Praćenje

Uspostavljena je **Internetska aplikacija - informatička baza podataka o svim programima koji se provode u području ovisnosti** na području Republike Hrvatske. Baza je dostupna putem URL: www.programi.uredzadroge.hr, a tijekom 2013. aplikacija je nadograđena mogućnošću ispisa program/projekata te omogućavanjem dodavanja kriterija kvalitete.

Ured kontinuirano provodi izobrazbu stručnjaka na području metodologija praćenja pojedinih pokazatelja, što potkrepljuju izvješća o sudjelovanju hrvatskih stručnjaka na TAIEX radionicama organiziranim na zahtjev Ureda te EU stručnim sastancima koje organizira Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA).

S ciljem prilagodbe softvera koji podržava Registrar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u RH pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, s novim Protokolom EMCDDA-a za praćenje epidemiološkog pokazatelja Zahtjevi za liječenje (vol. 3), ostvarena je suradnja s tvrtkom Helix koja je 2013. nadogradila postojeći softver Registro (kao autor originalnog softverskog rješenja). Uz navedeno, novo informatičko rješenje će omogućiti prikupljanje podataka o liječenim ovisnicima iz do sada nedostupnih izvora, poput ovisnika koji su na izdržavanju kazne zatvora. U tom smislu je Ured donirao Upravi za zatvorski sustav računala koja će služiti za prikupljanje standardiziranih podataka o zatvorenicima liječenim zbog ovisnosti o drogama i dostavu istih u Registrar.

Krajem 2013. izrađen je prototip Internetske baze novih psihoaktivnih tvari kojoj je osnovni cilj pratiti dinamiku Sustava ranog upozoravanja pojave novih psihoaktivnih tvari u RH i EU, educirati profesionalce koji se bave nekim od aspekata problematike droga o pojavnosti i karakteristikama novih droga i osigurati platformu za stručnu razmjenu informacija o predmetnoj problematiki

4.2. Istraživanja

S ciljem prikupljanja objektivnih i relevantnih podataka na području problematike droga, na inicijativu Ureda provedeno je nekoliko značajnih istraživanja:

- **Istraživanje novih trendova u konzumiranju psihoaktivnih tvari** ponovljeno je istraživanje novih trendova u konzumiranju psihoaktivnih tvari. Prvo istraživanje provedeno je 2011. godine, istom metodologijom on-line pristupa, a njime je obuhvaćeno 1.330 sudionika. Cilj ovog istraživanja bio je dobiti uvid u nove psihoaktivne tvari koja se konzumiraju, bez obzira jesu li ili nisu na listi zabranjenih supstanci
- Na temelju rezultata prvog istraživanja o dostupnosti droga, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet zajedno s Uredom (USZD) osmislio je nastavak projekta „**Dostupnost i cijena legalnih i ilegalnih droga u RH**“ (DCID2) koji je za cilj imao ispitati usporedbu rezultata dvaju projekata kako bi se ispitale promjene u trendovima dostupnosti te cijenama ilegalnih, ali i legalnih droga.

- 20. veljače 2013. u Ekonomskom institutu u Zagrebu predstavljeni su rezultati prvog nacionalnog **istraživanja javnih troškova u području suzbijanja zlouporabe droga** provedenog tijekom 2012. godine u okviru znanstveno-istraživačkog projekta pod nazivom „Istraživanje javnih troškova i uspostava sustava pokazatelja uspješnosti u području suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj“. Tijekom, 2013. započeto je novo Istraživanje „Ocjena učinkovitosti javnih rashoda u području suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj“
- **Istraživanje analize urinarnih biomarkera određenih vrsta droga u otpadnim vodama grada Zadra i Zagreba**, provedeno je u suradnji Instituta „Ruđer Bošković“ i Ureda, a kako bi se procijenila potrošnja odabranih ilegalnih i novih droga te utvrdili razmjeri utjecaja turizma na konzumaciju droga u Gradu Zadru
- **Ured za suzbijanje zlouporabe droga** kao nacionalni koordinator sudjelovao je u Istraživačkom projektu Pompidou Grupe Vijeća Europe „**Pokazatelji koherentnosti politika ovisnosti o drogama, alkoholu, duhanu i kocki u Republici Hrvatskoj**“. Opći cilj projekta je utvrditi usklađenost politika o psihoaktivnim tvarima i ovisničkom ponašanju. Kako bi se dobio dublji uvid u procjenu koherentnosti politika o psihoaktivnim tvarima i ovisničkom ponašanju, provedena je fokusna skupina s predstavnicima relevantnih tijela i stručnjacima i zaduženim za koordinaciju i provedbu predmetnih politika koji su dobrovoljno pristali sudjelovati u projektu. Analiza transkripta po principima kvalitativne metodologije rezultirala je uvidom u navedenu problematiku te opisom kroz šest specifičnih i jednu dodatnu temu. Temeljem tako provedene analize, iz perspektive relevantnih stručnjaka predloženo je nekoliko zaključaka i preporuka za unaprjeđenje koherentnosti politika o psihoaktivnim tvarima i ovisničkom ponašanju, a slijedom kojih su od strane Ureda izrađeni i konkretni prijedlozi za uspostavu koherentnosti politika ovisnosti u Hrvatskoj.
- U prosincu 2013. je Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ na zahtjev Ureda izradila **Studiju ostvarivosti i provedivosti Znanstveno - istraživačkog projekta „Istraživanje seroprevalencije HIV-a i Hepatitis C povezanih s drogom u Republici Hrvatskoj“**, kao temelj za provedbu navedenog istraživanja u 2014.

4.3. Evaluacija

Ured redovito prati i evaluira provedbu financiranih projekata/programa udrug te namjensko trošenje dodijeljenih sredstava udrugama. Navedeno se vrši pismenim izvještajima udruga koji se obvezno dostavljaju dva puta godišnje sa svom popratnom dokumentacijom, odnosno dokazima o namjenskom utrošku sredstava. Ured je također vršio kontrole i evaluaciju provedbe projekata i putem terenskih posjeta samostalno i/ili uz pomoć vanjskih finansijskih stručnjaka.

Ured je u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom započeo provedbu **Projekta evaluacije financiranih programa/projekta u području suzbijanja zlouporabe droga s ciljem unaprjeđenja kvalitete projekata**. Cilj projekta je unaprjeđivanje razine kvalitete programa prevencije, smanjenja štete, rehabilitacije i resocijalizacije u području ovisnosti o drogama. U okviru projekta provest će se sljedeće aktivnosti:

- Edukacija voditelja i izvoditelja programa koje se provode od strane organizacija civilnog društva, o razvoju, implementaciji i evaluaciji programa te postizanju standarda kvalitetnih i učinkovitih programa
- Vanjska programska i finansijska evaluacija programa/ projekata koje su financirane od strane Ureda
- Izrada Elaborata o stanju kvalitete programa s preporukama za unapređenje kvalitete programa prema standardima učinkovitih programa

Kvaliteta programa procjenjivana je prema europskim standardima kvalitete programa prevencije (dostupnim na Internet stranicama Ureda: <http://www.uredzadroge.hr/europski-standardi-kvalitete-u-području-prevencije-ovisnosti-3/>) ovisnosti.

U okviru Nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi za 2010.-2014. godinu nalazi se poseban dodatak: **Standardi učinkovite prevencije ovisnosti i evaluacije** u kojem su opisani stručni i znanstveni principi i standardi za izradu programa prevencije ovisnosti i evaluaciju programa prevencije, a koji imaju za cilj pomoći edukatorima i nositeljima školskih preventivnih programa pri osmišljavanju i provedbi programa prevencije ovisnosti i evaluacije tih programa.

5.

Koordinacija

Na temelju Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2014. godinu kojeg je Vlada Republike Hrvatske usvojila 8. studenog 2012., resorna tijela koja su određena kao nositelji provedbe mjera iz Akcijskog plana, izradila su **Provedbeni program aktivnosti Akcijskog plana** kojim su određene mjere i aktivnosti resornih tijela državne uprave koje će se na području suzbijanja zlouporabe droga provesti u 2013. Izvršenje istih kroz suradnju i koordinaciju s tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i nevladinim organizacijama koordinira i prati Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske. Provedbeni programa akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2013. usvojen je na 3. sjednici Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske održanoj 21. veljače 2013. godine. Ured je samostalno i u suradnji s resornim tijela tijekom 2013. proveo većinu aktivnosti za koje je određen kao nositelj u Provedbenom programu za navedenu godinu te izradio **Izvješće o provedbi Provedbenog programa akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga u 2013.** koje sukladno odredbama Zakona o suzbijanju zlouporabe droga, usvaja Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga.

U svrhu poboljšanja suradnje i koordinacije u provedbi i praćenju mjera i aktivnosti iz Nacionalne strategije i Akcijskog plana, **redovita komunikaciju između županijskih povjerenstava i Ureda održavana je i putem aktivnog sudjelovanja predstavnika županija i županijskih povjerenstava na edukacijama/radionicama/seminarima** koji su tijekom 2013. organizirani od strane Ureda na različite teme vezane za unapređenje provedbe mjera Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga.

Održani su **sastanci s predstvincima mjerodavnih tijela državne uprave i ostalih državnih institucija u svezi provedbe aktivnosti i mjera iz Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje 2012.-2014.**, Akcijskog plana o Nacionalnom informacijskom sustavu za droge 2012.-2013., izrade Provedbenog programa Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2013., izrade Smjernica za psihosocijalni tretman ovisnosti provedbe Projekta resocijalizacije ovisnika i dr.

Ured za suzbijanje zlouporabe droga održao je **koordinativni stručni sastanak s predsjednicima županijskih povjerenstava za suzbijanje zlouporabe droga**, 15. studenoga 2013. u Zavodu za

javno zdravstvo dr. Andrija Štampar, Zagreb. Ciljevi sastanka bili su predstaviti Izvješće o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga za 2012. godine te raspraviti modele suradnje između županija, probleme u provedbi županijskih akcijskih planova te prijedloge za unapređenje koordinacije i suradnje.

Ured (USZD) je prikupio podatke i izradio **Izvješće o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj** koje dostavlja Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru na usvajanje. Osim za nacionalne potrebe, isto se izrađuje i za potrebe Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA), sukladno standardiziranim obrascima. Na 118. sjednici održanoj dana 03. listopada 2013., Vlada Republike Hrvatske usvojila je godišnje izvješće.

Krajem 2013. pokrenut je postupak sklapanja **Sporazuma o suradnji i razmjeni podataka i informacija koje se odnose na liječenje i tretman ovisnika o drogama u zatvorskom sustavu**, kojim će se omogućiti integracija podataka o osobama koje se liječe zbog ovisnosti tijekom izdržavanja kazne zatvora u Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u RH, koji se vodi pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. U tom smislu, Ured je kao koordinator Nacionalnog informacijskog sustava za droge u RH, osigurao Upravi za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa računala koja će služiti za prikupljanje standardiziranih podataka u ranije navedenu svrhu.

Ured za suzbijanje zlouporabe droga putem svojih Internet stranica: www.uredzadroge.hr, www.nijd.uredzadroge.hr i putem besplatne i anonimne telefonske linije koja je uspostavljena pri Uredu: Anti-droga telefon (0800-8008) pruža informacije o uslugama koje se provode u području prevencije, liječenja i skrbi, ali i o aktivnostima koje se poduzimaju na području suzbijanja zlouporabe droga.

Putem baze programa prevencije ovisnosti kao dio projekta Baze podataka programa suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj koja sadrži područja prevencije, tretmana, resocijalizacije i programa smanjenja štete, omogućena je razmjena informacija o svim aktivnostima koje se provode na području suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj te je postavljen temelj za identificiranje kvalitetnih, evaluiranih i učinkovitih programa i predlaganje primjera dobre prakse iz Republike Hrvatske Portalu najboljih praksi Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA). Dostupno na: www.programi.uredzadroge.hr.

6. **Međunarodna suradnja**

U 2013. nastavljena je intenzivna međunarodna i regionalna suradnja, a 1.srpnja 2013. Hrvatska je postala i službena članica EMCDDA. Vlada RH je imenovala predstavnike Hrvatske u Upravni odbor te agencije, a Ured je za potporu razvoja Nacionalne informacijske jedinice za droge dobio određena Grant sredstva iz proračuna EU.

Ured je tijekom 2013. kvalitetno i pravodobno ispunjavao sve obveze prema EMCDDA-u što podrazumijeva sudjelovanje na redovnim, stručnim i tehničkim sastancima EMCDDA-a te dostavu standardiziranih izvještajnih paketa. Predstavnici Ureda također su sudjelovali na redovnim sastancima Reitox sastancima voditelja Nacionalnih informacijskih jedinica za droge i tehničkom Reitox sastanku na kojem su zemlje članice pregovarale s EMCDDA-om o prijedlogu novog izvještajnog ciklusa, izvještajnih alata i paketa nacionalnih podataka te održivosti vizibiliteta i kvalitete rada nacionalnih kontaktnih točaka, povezanih sa smanjenjem proračunskih sredstava EMCDDA-a, koji za posljedicu ima i smanjenje grant sredstava Reitox mreži.

Zajedno s drugim nacionalnim stručnjacima, predstavnici Ureda su sudjelovali na EU stručnim sastancima o ključnim epidemiološkim pokazateljima, prema kojima zemlje članice EU imaju obvezu sudjelovanja kao i na tematskim sastancima po područjima od posebnog interesa EMCDDA-a.

Povodom ratifikacije Sporazuma između Republike Hrvatske i Europske unije o sudjelovanju Republike Hrvatske u radu Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama, potpisano još u prosincu 2010., organiziran je posjet visokog izaslanstva RH (zastupnice Hrvatskog sabora, predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova i Ureda) sjedištu EMCDDA-a u Lisabonu, koji je održan 4. veljače 2013. VRH je ravnatelja i zamjenicu ravnatelja Ureda imenovala predstavnikom i zamjenicom predstavnika RH u Upravnom odboru EMCDDA-a te su isti u tom svojstvu tijekom 2013. sudjelovali na 2 sastanka Upravnog odbora (Lisabon, 4.-5. srpnja 2013. i 5.-6. prosinca 2013.

Ured redovno prati rad Ministarstva zdravlja na području kontrole prometa prekursorima, kao i drugih nadležnih ministarstava u svezi implementacije relevantnih konvencija te potiče uključivanje u međunarodne operacije pod vodstvom Međunarodnog odbora za kontrolu narkotika (INCB) koji je nadležan za nadzor implementacije predmetnih konvencija.

Ured je redovito i aktivno sudjelovao u radu relevantnih međunarodnih tijela (UN-ov Ured za droge i kriminal, UN-ova Komisija za droge, Međunarodni odbor za kontrolu narkotika, Pompidou grupa Vijeća Europe), te sudjelovao na međunarodnim skupovima, kongresima na temu droga i ovisnosti o drogama.

U okviru instrumenta tehničke pomoći Europske komisije - TAIEX, održan je studijski posjet predstavnika Ureda talijanskim i britanskim tijelima nadležnim za kreiranje i provedbu politike droga.

U suradnji s Pompidou grupom Vijeća Europe, odnosno TAIEX jedinicom Europske komisije Ured je inicirao nekoliko sastanka zemalja Jugoistočne Europe (JIE):

- Na marginama 56 zasjedanja UN Komisije za opojne droge održan je sastanak za predstavnike diplomatskog zbora i nacionalna izaslanstva na temu jačanja suradnje na području droga među zemljama JIE (Beč, 13.3.2013.)
- U Ljubljani je 18.3.2013. održan sastanak između predstavnika Ureda, slovenskog Ministarstva zdravlja i tajništva Pompidou grupe na kojem su dogovorene regionalne aktivnosti na području JIE
- U Podgorici je 2.-3. srpnja 2014. održana TAIEX regionalna radionica o modelima koordinacije politike droga te definiranju ciljeva i prioriteta suradnje zemalja JIE, u čijoj je pripremi i održavanju aktivno sudjelovao i Ured
- U Ateni je 25. studenog 2014., na marginama 73. sastanka stalnih predstavnika Pompidou grupe, održan regionalni sastanak JIE na kojem su dogovorene konkretne regionalne aktivnosti u 2014. (aplikacije za TAIEX regionalne radionice na temu unaprijeđenja kvalitete intervencija i inovativnih pristupa smanjenju potražnju droga)

Kao partner u Regionalnom programu UN Ureda za droge i kriminal (UNODC) za Jugoistočnu Europu (2012.-2015.), od 3.-7. lipnja 2013. **Ured je bio domaćin studijske posjete** izaslanstva iz Crne Gore i Bosne i Hercegovine u kojem su sudjelovali predstavnici ministarstava nadležnih za provedbu politike o drogama. Studijska posjeta organizirana je s ciljem razmjene iskustva i upoznavanja stručnjaka iz zemalja regije s hrvatskim institucionalnim i zakonodavnim okvirom za provedbu politike o drogama, kao i s programima tretmana i resocijalizacije ovisnika, smanjenja štete te prevencije ovisnosti koji se provode u Hrvatskoj.

7.

Financijska sredstva za provedbu Akcijskog plana.

Putem financiranja projekta i programa u okviru javnih natječaja za dodjelu financijskih potpora koji se provode od strane resornih tijela, kontinuirano se radi na uspostavi stabilnog sustava financiranja s ciljem povećanja održivosti preventivnih aktivnosti.

Ured za suzbijanje zlouporabe droga tijekom 2013. utrošio je 3.792.883,81 kuna za provedbu aktivnosti suzbijanja zlouporabe droga.

U 2013. Ured je za potporu razvoja Nacionalne informacijske jedinice za droge dobio *Grant* financijska sredstva iz proračuna EU u iznosu od: 50.648,00 Eura.

Kontakti

URED ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE DROGA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Preobraženska 4/II
10 000 Zagreb
Tel. 01/ 48 78 122
Fax. 01/ 48 78 120
e-mail: ured@uredzadroge.hr

Ravnatelj Ureda:
mr. ŽELJKO PETKOVIĆ, univ.spec.crim.
tel. 01/4878-122

Zamjenica ravnatelja:
SANJA MIKULIĆ, dipl.iur
tel. 01/48 78 125
e-mail: sanja.mikulic@uredzadroge.hr

Administrativni tajnik:
ZLATA ŽAKIĆ
tel. 01/48 78 122
e-mail: zlata.zakic@uredzadroge.hr

ODJEL ZA PROGRAME I STRATEGIJE

Voditeljica Odjela:
JOSIPA LOVORKA ANDREIĆ, dipl.krim.
tel. 01/48 78 123
e-mail: josipa.lovorka.andreic@uredzadroge.hr

Savjetnik u Vladu i Vladinom Uredu:
dr.sc. JADRANKA IVANDIĆ ZIMIĆ
tel. 01/48 78 130
e-mail: jadranka.ivandic@uredzadroge.hr

Savjetnik u Vladu i Vladinom Uredu:
mr.krim. DUBRAVKO KLARIĆ
tel. 01/48 78 137
e-mail: dubravko.klaric@uredzadroge.hr

Viši stručni referent:
NATAŠA VUKIČEVIĆ, viši radni terapeut
tel. 01/48 78 124
e-mail: natasa.vukicevic@uredzadroge.hr

ODJEL NACIONALNE INFORMACIJSKE JEDINICE ZA DROGE I POSLOVE MEDUNARODNE SURADNJE

Voditeljica Odjela:
LIDIJA VUGRINEC, dipl.krim.
tel. 01/48 78 128
e-mail: lidija.vugrinec@uredzadroge.hr

Viša stručna savjetnica:
DIJANA JERKOVIĆ, prof. socijalni pedagog
tel. 01/48 78 129
e-mail: dijana.jerkovic@uredzadroge.hr

Stručni suradnik:
MARKO MARKUS, prof.soc.
tel. 01/48 78 134
e-mail: marko.markus@uredzadroge.hr

ANTI-DROGA TELEFON 0800 – 8008
e-mail: ured@uredzadroge.hr